

บทที่ 5

สรุป ปัญหาและข้อเสนอแนะ

สรุป

ลำไยเป็นผลไม้ที่มีผู้นิยมบริโภคกันมากและมีการส่งออกมากเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าการส่งออกของผลไม้สดอื่น ๆ เช่น ทุเรียน เงาะ กัลยาลม องุ่น ส้ม มะม่วง สับปะรด เป็นต้น โดยในปี 2526 มูลค่าการส่งออกผลไม้สดทุกชนิดของไทยรวมกันประมาณปีละ 980 ล้านบาท เป็นมูลค่าการส่งออกของลำไยสด ประมาณ 296.5 ล้านบาท หรือประมาณ 30% ของมูลค่าส่งออกผลไม้สดทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีการส่งออกลำไยกระป๋องอีก 30.32 ล้านบาท อันนับได้ว่าลำไยเป็นผลไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจที่สามารถนำรายได้มาสู่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งทางหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมให้ปลูกลำไยกันมากขึ้น จึงเป็นที่น่าสนใจว่า การลงทุนทำสวนลำไยนั้น ชาวสวนจะได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาถึงต้นทุนและรายได้ในการทำสวนลำไย เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนที่ชาวสวนจะได้รับจากการลงทุนทำสวนลำไย

การศึกษาในเรื่องต้นทุนและรายได้ในการทำสวนลำไยของจังหวัดลำพูน สำหรับปีเพาะปลูก 2525/2526 เพื่อให้ทราบถึงความรู้ทั่วไปในการปลูกลำไย ต้นทุน และรายได้ ตลอดจนผลตอบแทนจากการลงทุน โดยทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากชาวสวนที่มีเนื้อที่ปลูกลำไยรายละประมาณ 20 ไร่ เป็นจำนวน 50 ราย และมีอายุของลำไยต่าง ๆ กัน ผลจากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ลำไยจะให้ผลผลิตเมื่ออายุ 5 ปี โดยให้ผลผลิตได้ปีละครั้ง ผลผลิตที่ได้ในแต่ละครั้งไม่สม่ำเสมอ แต่โดยทั่ว ๆ ไป ปริมาณผลผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้นจนถึงอายุ 20 ปี และต่อจากนั้น ปริมาณผลผลิตจะมีแนวโน้มลดลง จึงได้ทำการศึกษาจนถึงอายุ 20 ปี ในการทำสวนลำไย มีต้นทุนและรายได้ตลอดจนผลตอบแทนที่ได้รับแยกตามเนื้อเพาะปลูกดังนี้ คือ

- เนื้อที่เพาะปลูก 1-5 ไร่ มีต้นทุนในการทำสวนลำไยเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวน 6,511.88 - 15,033.74 บาท ในจำนวนนี้ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายซึ่งไม่แปรผันไปตามปริมาณผลผลิตที่ได้แต่ละปี อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 2,210.95 - 3,911.43 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 3,755.20-8,748.23 บาท นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการเก็บผลผลิตซึ่งจะแปรผันไปตามปริมาณผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 517.49-3,176.80 บาท จากการจำหน่ายผลลำไย กิโลกรัมละ 14.24 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 5,624.80 - 33,577.92 บาท มีกำไรสุทธิเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 6-20 เป็นจำนวนเงิน 774.07 - 18,544.18 บาท และมีผลขาดทุนสุทธิเฉลี่ย/ไร่/ปี ในปีที่ 5 เป็นจำนวนเงิน 887.08 บาท เพราะปริมาณผลผลิตที่เก็บได้ทำให้รายได้ไม่คุ้มกับต้นทุน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตลอดอายุ 20 ปีที่ทำการศึกษาก็จะมีกำไรสะสมทั้งสิ้นไร่ละ 116,262.71 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.95 ของรายได้ทั้งสิ้น

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนปรากฏว่า ต้องใช้ระยะเวลาคืนทุนของเนื้อที่เพาะปลูก 5 ไร่ ประมาณ 12 ปี ในกรณีที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดเท่ากับ 11% 14% และ 18% จะมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 53,823.09 บาท, 15,709.32 บาท และ -14,489.09 บาท ตามลำดับ และจะได้รับอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับ 15.74% ซึ่งนับว่าเป็นอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ 2 อัตราคือ 11% และ 14% แต่ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดไว้ 18%

- เนื้อที่เพาะปลูกมากกว่า 5 ไร่ แต่ไม่เกิน 12 ไร่ มีต้นทุนในการทำสวนลำไยเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 6,661.39 - 15,726.29 บาท ในจำนวนนี้ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายซึ่งไม่แปรผันไปตามปริมาณผลผลิตที่ได้ในแต่ละปี อันได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 998.71 - 3,996.08 บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 3,970.93 - 9,504.09 บาท นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายในการเก็บผลผลิตซึ่งจะแปรผันไปตามปริมาณผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 513.11 - 3,099.73

บาท จากการจำหน่ายผลลำไยกิโลกรัมละ 14.24 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 5-20 เป็นจำนวนเงิน 5,582.08 - 33,549.44 บาท มีกำไรสุทธิเฉลี่ย/ไร่/ปี ในระหว่างปีที่ 6-20 เป็นจำนวนเงิน 591.49 - 17,823.15 บาท และมีผลขาดทุนสุทธิเฉลี่ย/ไร่/ปี ในปีที่ 5 เป็นจำนวนเงิน 1,079.31 บาท เพราะปริมาณผลผลิตที่เก็บได้ทำให้รายได้ไม่คุ้มกับต้นทุน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตลอดอายุ 20 ปี ที่ทำการศึกษาจะมีกำไรสะสมทั้งสิ้นไร่ละ 110,304.43 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.84 ของรายได้ทั้งสิ้น

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน ปรากฏว่า การทำสวนลำไยต้องใช้ระยะเวลาคืนทุนประมาณ 12-16 ปี สำหรับเนื้อที่เพาะปลูก 12 ไร่ ในกรณีใช้อัตราก่อนผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดเท่ากับ 11%, 14% และ 18% จะมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 106,688.03 บาท, 19,808.91 บาท และ -47,424.56 บาท ตามลำดับ และจะได้รับอัตราก่อนผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับ 14.92% ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าอัตราก่อนผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนด 2 อัตรา คือ 11% และ 14% แต่ต่ำกว่าอัตราก่อนผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือ 18%

จะเห็นได้ว่า การทำสวนลำไยขนาดเนื้อที่เพาะปลูก 5 ไร่ ถึง 12 ไร่ จะได้รับทุนคืนภายในระยะเวลา 12-16 ปี สำหรับเนื้อที่เพาะปลูก 5 ไร่ และ 12 ไร่ จะมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกเมื่อใช้อัตราก่อนผลตอบแทน 11% และ 14% แต่มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นลบเมื่อใช้อัตราก่อนผลตอบแทน 18% และได้รับผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับ 15.74% และ 14.92% ซึ่งเป็นอัตราก่อนผลตอบแทนที่สูงกว่าอัตราก่อนผลตอบแทนที่กำหนด 2 อัตรา คือ 11% และ 14% แต่ต่ำกว่าอัตราก่อนผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดคือ 18% ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์แล้ว จะเห็นว่า การทำสวนลำไยได้รับผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุน ในกรณีที่ชาวสวนมีเงินทุนของตนเองหรือกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ แต่ในกรณีที่ชาวสวนกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ทั่ว ๆ ไป จะได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มกับการลงทุน จึงไม่ควรกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์มาลงทุน

ปัญหาและขอ เสนอแนะ

จากการศึกษาต้นทุนและรายได้ในการทำสวนลำไยพบว่ามีปัญหาหลายประการ จึงได้สรุปปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งขอเสนอแนะไว้ดังนี้

ปัญหาด้านการผลิต

1. ต้นลำไยโค่นล้มง่าย เนื่องจากกิ่งพันธุ์ที่ใช้ในการปลูกเป็นกิ่งตอน เพราะให้ผลผลิตเร็ว แต่การปลูกด้วยกิ่งตอนจะไม่มีรากแก้วและรากไม่แผ่เป็นรัศมีรอบต้น จะมีรากเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ทำให้การทรงตัวของต้นลำไยไม่ดีและเกิดการโค่นล้มได้ง่าย ประกอบกับ เมื่อมีพายุพัดผ่านหรือฝนตกหนักและพื้นดินบริเวณโคนต้นเป็นดินอ่อน ซึ่งปัญหาการโค่นล้มนี้ นับว่ามีส่วนในการทำลายต้นลำไย และทำให้ผลผลิตลดลงไปเป็นจำนวนไม่น้อย

ขอเสนอแนะ ปัจจุบันชาวสวนแก้ปัญหามาโดยทั่วไปโดยใช้ไม้ค้ำยัน ซึ่งการใช้ไม้ค้ำยันนี้ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก และไม้ที่ไม้ค้ำยันต้นลำไยนี้จะหายากและมีราคาแพงขึ้นทุกปี ทั้งยังทำให้ไม่สะดวกต่อการเข้าไปทำงานในสวนเพราะไม้ค้ำเกาะกะเต็มไปหมด นอกจากนี้ไม้ที่ค้ำลำไยยังเป็นที่หลบซ่อนของแมลงศัตรูลำไยได้อีกด้วย จึงควรหันมาใช้วิธีใหม่คือการเสริมรากให้กับต้นลำไย ซึ่งทำได้โดยเพาะต้นต่อลำไยจาก เมล็ด เมื่อจะปลูกให้นำกิ่งตอนที่ใช้ปลูกลงหลุมวางให้ชิดกับต้นต่อที่ได้จากการเพาะ เมล็ดโดยให้ติดกับกิ่งตอนที่ใช้ปลูกด้านที่ไม่มีราก เมื่อต้นทั้ง 2 เจริญดีแล้วให้โน้มต้นต่อลงสัมผัสกับกิ่งตอนแล้วทำเครื่องหมายไว้ จากนั้นตัดยอดต้นต่อออกทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมสอดเข้าไปในแผลที่ทำไว้ที่กิ่งตอนโดยการกรีดเปลือกเป็น 2 แนว แล้วตัดออก จากนั้นใช้เชือกแบน ๆ รัดให้แน่น

2. ปริมาณผลผลิต เนื่องจากระยะระหว่างต้นลำไยใกล้กันและขาดการตัดแต่งกิ่งลำไยให้ถูกต้อง ชาวสวนไม่ทราบว่าระยะปลูกที่เหมาะสมในการปลูกลำไยควรห่างกันเท่าใด จึงปลูกไม่ห่างมากเพื่อจะได้จำนวนต้นลำไยมาก ประกอบกับขาดการตัดแต่งกิ่งและการสร้างทรงต้นที่เหมาะสมทำให้หมัทธิบ กิ่งประสานกันแน่น ลำต้นจึงแข่งกันยึดขึ้นไปหาแสงสว่าง ทำให้ลำต้นสูง กิ่งลำไยในส่วนล่างไม่ได้รับแสงสว่างจะแห้งตายไปคงเหลือแต่ส่วนยอดของลำต้น ทำให้พื้นที่ในการให้ผลผลิตของต้นลดลง นอกจากนี้การพ่นยาปราบศัตรูพืชและการตัดแต่งกิ่งตลอดจนการเก็บผลผลิตทำได้ยากขึ้นและเสียค่าใช้จ่ายสูง

ข้อเสนอแนะ ชาวสวนควรปลูกลำไยให้มีระยะห่างระหว่างต้นลำไย ประมาณ 10 x 10 เมตร ซึ่งในพื้นที่ 1 ไร่ จะปลูกลำไยได้ประมาณ 16 ต้น และในระหว่างที่ต้นลำไยมีอายุ 1-4 ปี ซึ่งต้นลำไยยังไม่ให้ผลผลิตนั้น ชาวสวนควรสร้างทรงต้นให้ต้นลำไยมีลักษณะทรงกลมค่อนข้างแบนสม่ำเสมอทุกด้าน ทรงต้นที่สมบูรณ์แบบจะมีลักษณะทรงพุ่มเตี้ย โปร่ง ลมโกรก แสงสว่างลอดได้ ซึ่งจะทำให้ออกดอกผลได้สม่ำเสมอ

3. โรคและศัตรูลำไย โรคและศัตรูลำไยมีหลายชนิดด้วยกัน บางชนิดเป็นศัตรูพืชที่ร้ายแรงเห็นชัดด้วยสายตาเปล่า แต่บางชนิดเป็นศัตรูพืชที่ค่อย ๆ ลุกลามทีละน้อย โดยที่ชาวสวนไม่ทราบเลยจนต้นลำไยตายไป โดยทั่ว ๆ ไปแล้วชาวสวนมักจะไม่น่าจะป้องกันโรคและศัตรูลำไยไว้ก่อนจนกว่าจะมีโรคและศัตรูลำไยเกิดขึ้นกับต้นลำไยแล้วจึงคิดหาวิธีกำจัด นอกจากนี้ชาวสวนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องโรคและศัตรูพืชต่าง ๆ ตลอดจนงานยาและวิธีการใช้ยาที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ ชาวสวนควรหมั่นตรวจดูสวนลำไยอยู่เสมอเพื่อจะได้ทราบถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับต้นลำไย และควรฉีดพ่นยาป้องกัน กำจัดโรคและศัตรูลำไยไว้ก่อน เพราะถ้าปล่อยไว้โดยไม่ป้องกันและกำจัดเสียตั้งแต่แรกอาจจะทำให้ต้นลำไยเสียหายได้ ถ้าเป็นโรคที่เกิดขึ้นกับกิ่งลำไยและเห็นชัดได้ด้วยสายตาเปล่า ควรตัดกิ่งที่เป็นโรคออกแล้วเผาทิ้งเสีย และไม่ควรใช้ต้นลำไยเพื่อตอนกิ่งลำไยไปเป็นกิ่งตอนสำหรับปลูก นอกจากนี้ชาวสวนที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและกำจัดโรค ควรปรึกษาเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตรหรือผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญที่สามารถให้คำแนะนำได้

ปัญหาทางด้านเงินทุน

การทำสวนลำไยต้องใช้เงินทุนสูงในระยะแรกคือ ในปีที่เริ่มจะทำสวนลำไย ชาวสวนที่ไม่มีที่ดิน เป็นของตนเองจำเป็นจะต้องซื้อที่ดินซึ่งเป็นการลงทุนสูง เมื่อเทียบกับการลงทุนในส่วนอื่น ๆ สาเหตุที่ต้องลงทุนซื้อที่ดิน เนื่องจากลำไยเป็นไม้ผลที่มีอายุยืน จึงไม่มีผู้ใดเช่าที่ดินเพื่อทำสวนลำไย นอกจากนี้การลงทุนในการซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรเพื่อใช้ในการทำสวน เช่น เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เป็นต้น ก็ยังเป็นภาระ

การลงทุนอีกส่วนหนึ่ง และเมื่อเริ่มปลูกลำไยยังมีค่าใช้จ่ายในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตั้งแต่ปีที่ 1-4 ซึ่งเป็นระยะที่ต้นลำไยยังไม่ให้ผลผลิต

ข้อเสนอแนะ รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือชาวสวนในด้านเงินทุน โดย

- จัดหาเงินให้ชาวสวนกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
  - ขยายวงเงินกู้ให้มากขึ้น
  - ควรลดขั้นตอนในการกู้เงินเพื่อความสะดวกแก่ชาวสวนที่ขอกู้
- ในกรณีที่ชาวสวนมีหลักประกันที่ค้ำอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน ฯลฯ

ปัญหาทางด้านตลาด

1. ราคาไม่แน่นอน ชาวสวนไม่มีอำนาจในการต่อรองราคากับพ่อค้าที่มารับซื้อ เพราะลำไยเป็นสินค้าที่เน่าเสียง่าย เมื่อลำไยสุกแก่เต็มที่แล้วชาวสวนจะต้องเก็บลำไยลงมาจากต้น มิฉะนั้นจะเกิดการ "ขึ้นหัว" หมายถึง ลำไยจะเสียโดยมีผงสีขาวติดที่ขั้วของลำไย ซึ่งจะขายไม่ได้ หรือชาวสวนจะต้องขายในราคาต่ำลง และเมื่อเก็บลำไยลงมาจากต้นแล้ว ชาวสวนจะต้องรีบขายไปในวันนั้นหรืออย่างช้าวันรุ่งขึ้น มิฉะนั้นเปลือกของลำไยจะแข็งกรอบ ทำให้ขายลำไยได้ในราคาต่ำลง ดังนั้นเมื่อพ่อค้าคนกลางที่มาซื้อลำไยให้ราคาอย่างไร ชาวสวนจำเป็นต้องขายในราคาดังนั้น นอกจากนี้ยังมีชาวสวนบางรายที่ได้กู้เงินจากพ่อค้ามาก่อนและเมื่อเก็บผลผลิตได้แล้วต้องขายผลผลิตให้แก่พ่อค้าผู้นั้นในราคาต่ำกว่าราคาท้องตลาด

ข้อเสนอแนะ

- ชาวสวนควรรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการขายผลผลิต
- รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมแปรรูป โดยใช้ลำไยเป็นวัตถุดิบมากขึ้น เพื่อเพิ่มตลาดของลำไยให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มราคาลำไยให้สูงขึ้นด้วย

2. การส่งออก ลำไยเป็นผลไม้สดที่มีการส่งออกที่สำคัญชนิดหนึ่งซึ่งสามารถทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก และในปีที่ทำการศึกษา รัฐบาลอนุญาตให้ส่งลำไย

ออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้โดยเสรี ดังนั้นชาวสวนก็น่าจะได้รับรายได้เพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติการส่งลำไยออกไปขายยังต่างประเทศจะถูกผูกขาดโดยพ่อค้าส่งออกเพียงไม่กี่ราย ซึ่งทำให้ชาวสวนไม่ได้รับผลประโยชน์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ลำไยที่ส่งไปขายยังต่างประเทศมีคุณภาพไม่ตรงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

- ชาวสวนและพ่อค้าส่งออกควรมีความซื่อตรงในการขายผลผลิต โดยเลือกลำไยที่มีคุณภาพให้ตรงตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในการส่งออกไปขายยังต่างประเทศ นอกจากนี้ชาวสวนควรเก็บลำไยในตอนเช้า เพื่อให้ความร้อนในลำไยมีน้อย และส่งไปต่างประเทศโดยผลลำไยไม่เปลี่ยนแปลงมาก

- รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสมาคมการค้าลำไยเพื่อร่วมกันส่งเสริมการค้ากับต่างประเทศ โดยมีผู้ผลิต พ่อค้าคนกลาง และพ่อค้าส่งออกเป็นสมาชิก และดำเนินการร่วมกัน เพื่อให้การส่งออกมีประสิทธิภาพและมีอำนาจต่อรองด้านราคามากยิ่งขึ้น

- ควรขยายตลาดต่างประเทศให้กว้างขวางกว่าในปัจจุบัน โดยพัฒนาการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าเดิม และหาตลาดใหม่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการช่วยให้ชาวสวนมีรายได้เพิ่มขึ้น

ถ้าหากได้มีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว จะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง รายได้เพิ่มขึ้น ชาวสวนจะได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นการจูงใจให้ผู้หันมาสนใจทำสวนลำไยมากขึ้น ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มและสามารถขยายตลาดไปในต่างประเทศอื่นจะนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้มากขึ้นอีกด้วย